

KMETSKI LIST

Izhaja vsako sredo. — Naročnina za celo leto 30 Din, za pol leta 15 Din, za inozemstvo za celo leto 50 Din. — Inserati po tarifi. — Pismenim vprašanjem naj se priloži znamko za odgovor. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. — Plača in tožij se v Ljubljani. — Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ulici št. 7. — Telefon Inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Državna pomoč za Dravsko banovino

Parlamentarni odbor za preskrbo pasivnih krajev je odobril tudi za Dravsko banovino izdatno pomoč.

Koraki, ki so jih napravili poslanci iz Dravske banovine v Beogradu, da se prizna tudi revnejšim okrajem in občinam v Dravski banovini državna pomoč, so rodili čisto zadovoljiv uspeh in pomoč bo tudi kmalu tukaj.

Kakor smo namreč obveščeni od merodajne strani, je vlada dovolila, da se nabavi za siromašne kraje pri nas zaenkrat okoli 50 vagonov koroze, ki jo bodo dobili siromašni ljudje po znatno nižji ceni kakor sicer.

Gospodje poslanci so skušali doseči, da se razdeli ta koroza tudi pri nas brezplačno;

s tem svojim predlogom pa žalibog niso uspeli, ker Dravska banovina ne spada med pasivne pokrajine kakor n. pr. skalnata Hercegovina ali Črna gora. Zato so se morali končno zadovoljiti z manjšim uspehom, ki pa, preračunan v denar, tudi nekaj pomeni. V današnji težki krizi mora pač tudi država skrbno računati z vsakim dinarjem.

Kakor hitro bo pomoč v teku, bodo prizadeti kraji o tem uradno obveščeni.

Ta uspeh naših poslancev pa je ponoven dokaz, da je politika sodelovanja, zlasti za male pokrajine, vedno boljša kakor pa trmasto stanje ob strani.

Vprašanje najemnin

Delavci zahtevajo znižanje najemnin. — Najemnina in visoka obrestna mera.

V Beogradu so sklicali te dni posebno konferenco, ki bo pod okriljem ministrstva za finance razpravljala o stanovanjskem vprašanju, zlasti pa o možnosti znižanja najemnin.

Nasprotja med hišnimi lastniki in najemniki so velika. Najemniki — čisto upravičeno — naglašajo, da so najemnine danes, ko se je živež silno pocenil, mnogo previsoke. Gospodarji pa zopet naglašajo, da morajo plačevati od dolgov, ki jih imajo na hišah, silno visoke obresti, ki jim onemogočajo vsako znižanje.

Naloga konference v Beogradu je, da spravi ta nasprotja nekako v sklad.

Delavski zastopniki pa so imeli že pred

konferenco svoje posebno posvetovanje, kjer so sklenili predlagati, naj veljajo v starih hišah nekdanje najemnine, seveda preračunane v dinarje, pri novih hišah pa je treba uporabiti zakon o pobljanju draginje.

Tudi pri najemninah vidimo isti pojav kakor ga vidimo pri cenah kmetijskih pridelkov in pri cenah industrijskih izdelkov: razmerje med cenami je preveč napeto! In kakor bo treba cene kmetijskih pridelkov in obrtnih izdelkov in plače spraviti v sklad, tako bo tudi pri najemninah trajno nemogoče sedanje razmerje, da bi šli zaslužki na eni strani vedno bolj navzdol, najemnine pa bi ostale neizpremenjene ali pa bi šle celo — navzgor.

Ban dr. Marušič o najemninah

Za primerno znižanje stanarin.

Na konferenci, ki se je vršila v Beogradu glede stanarin, so prebrali tudi poročilo bana Dravske banovine dr. Marušiča o tem vprašanju.

To poročilo slove:

»Vprašanje stanarin je najbolj aktualno za večino mestnega in tudi podeželskega prebivalstva, ki v splošnem zahteva, da bi se stanarine zmanjšale. S tem vprašanjem se bavi tudi dnevni tisk in se sklicujejo ankete, sestanki in zborovanja. Ni dvoma, pravi ban dr. Marušič v svojem referatu, da so stanarine v naši državi nesorazmerno visoke in da daleč presegajo predvojne stanarine v pri-

meru s sedanjo zlato pariteto. Razumljivo pa je tudi to, da je vse posledica ukinitve stanovanjske zaščite. Odkar je spet merodajna le svobodna tekma med ponudbo in povpraševanjem, so ostali srednji in nižji sloji brez vsake moči. Gradnje so se sicer pomnožile, toda zgradile so se večinoma le palače z obsežnejšimi stanovanji, hiš s primernimi cenami stanovanji pa še vedno primanjkuje.

Če hočemo pravilno presoditi in oceniti sedanje razmere, je treba vprašanje stanarin presoditi z dveh stališč. Hiše je treba razdeliti v dve glavni kategoriji, v stare in nove. Pri starih hišah je treba imeti pred očmi, da

so večinoma amortizirane, da so se zgradile s kapitalom, ki je pred vojno dajal nižje obresti ali bil deloma celo brezobresten, kakor n. pr. za nove hiše po ljubljanskem potresu. Sicer so res davčna bremena in drugi stroški pri starih hišah večji kakor pri novih, vendar pa je potreba, da se tudi v starih hišah najemnine znižajo toliko, da se bodo krile s predvojnimi po zlati pariteti.

Kar pa se tiče novih hiš, mora obveljati načelo, da najemnine in stanarine ne služijo samo amortizaciji, temveč tudi kot renta, ki pa mora biti vsekakor nižja kakor je renta, ki jo dajejo denarni zavodi.

Stanovanja v novih hišah pa se z ozirom na položaj, komfort in druge okoliščine morajo porazdeliti na tri kategorije.

V vsaki kategoriji bi bilo treba določiti maksimalno stanarino. Stanarine v I. kategoriji bi smele znašati mesečno kvečjemu po 180 do 150 Din za sobo, v II. 150 do 250, v III. pa 250 do 350. Postranskih prostorov bi se ne smelo vračunati.

Če bi nastala po tej uradni določitvi stanarin kakšna nasprotstva, bi jih morale preiskati posebne občinske komisije, v katerih bi bili zastopani nezavisni pravniki, hišni posestniki in stanovalci ter zastopnik socialno-političnega in gradbenega referenta pri prizadeti banski upravi ali občini.

Elektrifikacija Dravske banovine

Danes je elektrika podlaga gospodarskega napredka.

Moderna tehnika nikdar ne miruje, ampak išče vedno nova sredstva in pripomočke, da napravi naše delo lažje in da nam lepša življenje.

Posebno veliki so napredki tehnike v izkoriščanju naravnih, zlasti vodnih sil in drugih dobrin, ki jih krije v sebi naša zemlja. Tudi Dravska banovina glede prirodnega bogastva ni zadnja in zlasti vodne sile so za nas velikega gospodarskega pomena.

Z elektriko, ki bo kmalu razširjena po celi deželi, bodo dobili tudi podeželski ljudje na razpolago nov vir dohodkov in zaslужka. Treba bo znati elektriko le prav izkoristiti, pa bo tudi kmet kaj kmalu užival vse njene prednosti.

Tu ne mislimo samo na razsvetlavo, ki jo bo vsak gospodar lahko napeljal do vsakega gospodarskega posloplja, ampak mislimo tudi na stroje, ki jih bo poganjal mali elektromotor. Ljudje bodo delali z mnogo manj napora, pa boljše; imeli bodo lahko povsod red in snago in čist zrak in sploh vse, ker nam omogoča šele elektrika. Prej zapušeni kraji bodo dobili nove obrti, tako da bo življenje na vasi v vsakem oziru znosnejše in prijetnejše. Kar pa ne bo mogel posameznik, bodo zmogle zadruge in tako bo tudi združna misel med nami krepko napredovala.

Tehtna vladarjeva beseda

V zadnji številki »Kmetkega lista« smo objavili prestolni govor, s katerim je Nj. Vel. kralj otvoril zasedanje Narodnega predstavništva.

Za kmeta je najvažnejši del tega govora tisti, kjer je omenil vladar današnji položaj kmetkega ljudstva v naši državi. Ta odstavek se glasi:

»... Nezaslišana padec cen poljedelskih pridelkov je ustvaril zelo težak položaj za naš kmetki svet. Omogočiti kmetovalcu primerne cene za njegove pridelke in napredno življenje, dvigniti zopet njegovo potrošno silo in ustvariti ugodne pogoje za gospodarski kredit, to je glavno vprašanje, ki je pred Vami. Z dovršitvijo agrarne reforme je bilo ostvarjeno načelo, da pripada zemlja onemu, ki jo obdeluje. S tem so bili ustvarjeni za vse kraje socialni in gospodarski pogoji za zdrav razvoj našega podeželja.«

Te besede vladarjeve so za nas važne zato, ker je vladar z njimi na najbolj svečan način izrekel in potrdil, da je kmet najkrepkejši stebler naše države in da brez kmetkega blagostanja v naši državi tudi nobena druga gospodarska panoga ne more uspevati — ne obrt, ne trgovina in ne industrija! To drugače tudi biti

ne more v državi, kjer živi ogromna večina prebivalstva naravnost od obdelovanja zemlje.

Pomembnosti tega nepobitnega dejstva pa se kmetje sami, žalibog, še mnogo premalo zavedajo. Če bi se namreč kmetje dobro zavedali svoje silne številčne, gospodarske in moralne sile, potem bi bila v naši državi vsaka gospodarska, kulturna, politična ali kakoršnakoli organizacija že vnaprej obsojena na smrt, če bi hotela delati brez kmetov ali pa celo proti njim! Kmetje, ali veste in razumete, kaj se to pravi?

Svoje ogromne moči pa se naš kmetki narod ni zavedal in je ni izrabil zaradi tega, ker je bil in je žalibog še danes politično in gospodarsko premalo izšolan, tisti pa, ki bi vsled svoje šole morali kmeta »voditi«, so zasledovali navadno vse druge interese kakor pa kmetke. Zato pa mora biti naše glavno delo posvečeno pred vsem politični šoli našega podeželja, da bo kmet znal sam voditi in urejati svoje javne zadeve.

Vsa kmetka moč tiči edinole v politični izobrazbi kmetov in v njihovi — slogi! Složni, politično izobraženi in gospodarsko dobro organizirani kmetje bodo nepremagljiva sila v naši državi, v deželi in v občini.

Odgovor Narodnega predstavništva vladarju

V vseh parlamentarnih državah, kjer odpirajo zasedanja parlamenta vladar, imajo običaj, da odgovori tudi parlament vladarju na njegovo prestolno besedo. Tako se je zgodilo tudi pri nas. Mi zaradi obširnosti odgovora ne moremo priobčiti odgovora v celoti, ampak se omejujemo le na tisti del, ki govori o skrbi za kmetijstvo. Tam stoji:

»Največja pažnja se mora posvečati organizaciji poljedelske proizvodnje in njemu izpopolnjevanju z ozirom na potrebe svetovnih trgov. Poljedelsko proizvodnjo je treba uravnati v nove smeri. Čuvanje starih in pridobivanje novih tržišč za naše poljedelske proizvode in dobro premišljena organizacija njihovega izvoza mora postati ena najglavnejših nalog naše državne politike. Narodno predstavništvo pozdravlja kot korak za očuvanje kupne moči našega poljedelstva tudi napore za uvedbo preferenčnih carin na agrarne proizvode.«

Zaradi očuvanja in vzdrževanja kupne moči poljedelca je treba odstranjevati razliko med cenami poljedelskih in industrijskih proizvodov ter prilagoditi pogoje ekonomske aktivnosti drugih gospodarskih panog konjunkturi agrarne proizvodnje. Čuvanje in vzdrževanje kupne moči poljedelstva se bo doseglo z omogočenjem primernih cen za njegove proizvode. Poljedelec bo mogel svoje proizvode prodajati tudi po nižjih cenah, toda samo pod pogojem, če bo lahko kupoval tudi svoje potrebščine po sorazmerno nizkih cenah.

Napredek našega poljedelca bosta podprla kr. vlada in Narodno predstavništvo, ako se razvije in izpopolni poljedelski kredit, katerega organiziranje se je pričelo z ustanovitvijo Privilegirane agrarne banke, ustanovljene v prvi vrsti po zaslugi Vašega Veličanstva. Našemu poljedelcu je treba omogočiti, da izkorišča kredit pod normalnimi pogoji, ki odgovarjajo rentabilnosti njegove proizvodnje. Kmetijski kredit je treba razviti s pomočjo novih izvorov in javnih sredstev ter izkoristiti kredite pri ustanovah, kakor je Narodna banka in ki stoje po zakonu na razpolago v te svrhe. Zadržni kredit je treba razvijati v kar največji meri. Osvoboditev poljedelca od zelenoških obvez in pretvoritev neznosnih dragih dolgov v obveznosti, ki bo-

do odgovarjale poslabšanju gospodarskih prilik, bo stalna naloga Narodnega predstavništva, ki pričakuje konkretnih predlogov kraljevske vlade v tem pogledu. Dolgoročni hipotekni kredit je treba postaviti na široko in zdravo osnovno in stremeti pri tem, da se pribavijo sredstva, najsi bodo domačega ali tujega izvora.

Po zaslugi Vašega Veličanstva so bili sprejeti važni socialni zakoni o likvidacijah agrarne reforme v severnih, južnih in zapadnih krajih. S tem je izvedeno načelo, da zemlja pripada onemu, ki jo obdeluje. Z razrešitvijo fevdalnih odnošajev je osvobojeno končno preko 100.000 narodnih družin. — Ustvarjeni so s tem pogoji za zdrav razvoj naše vasi. Narodno predstavništvo pričakuje, da bo kraljevska vlada čim prej oživotvorila in pospešila popolno izvedbo teh zakonov, ker bo šele tedaj popolnoma izvedeno osnovno načelo agrarne reforme, da pripada zemlja poljedelcu.

Kakor je zdravo načelo, da pripada zemlja poljedelcu, tako je tudi državna potreba, da bo zemlja poljedelcu ohranjena in da ostane v njegovih rokah. Narodno predstavništvo pričakuje od kraljevske vlade, da bo predlagala v čim krajšem roku načrte o potrebnih zakonskih ukrepih.

Minister Ivan Pucelj v Ljubljani.

Pretekli teden se je mudil v Ljubljani minister za socialno politiko in narodno zdravje g. Ivan Pucelj. Po posetu v banovinski palači si je tekom dneva ogledal ljubljansko splošno bolnico, Higienski zavod ter Dečji dom. Povsod so mu v omenjenih socialno-zdravstvenih ustanovah razkazali vse oddelke. G. minister je z največjim zanimanjem ogledal vse te ustanove za narodno zdravje.

Konstituiranje Narodne skupščine.

Na rednem zasedanju Narodne skupščine je bil izvoljen naslednji odbor:

za predsednika: narodni poslanec in bivši minister dr. Kosta Kumanudi;

za podpredsednika: Karlo Kovačević in Avdo Hasanbegović;

za tajnike: dr. Dragan Jevremović, Dragiša Stojanović, Milan Mravlje in Ante Kovač.

Državni proračun

Proračun v znaku varčevanja. Vse izdatke, ki niso neobhodno potrebni, bodo močno omejili.

V Beogradu bodo kmalu začeli razpravljati o novem državnem proračunu in narodnim zastopnikom bo takrat dana prilika, da si napravijo sami jasno sliko o našem državnem gospodarstvu, na drugi strani pa bodo imeli možnost marsikaj nasvetovati, kar bi bilo v prid vsem, ne da bi se državna blagajna, ki v resnici ni nič drugega kakor naš lasten žep (»država« smo mi, državljani!), preveč obremenila.

Pri nas je že stara navada, da pričakujejo ljudje od države nekake čudeže. Mi smo vsi vajeni govoriti le, »država« naj da, nikdar pa nihče ne vpraša, odkod naj država jemlje! Kdor pa ve, da daje država ljudem nazaj lahko le to, kar je od njih na davkih prejela, ta danes gotovo ne bo mogel zahtevati od države nemogočih stvari. Vsaka zahteva na državo je, z drugimi besedami, zahteva, naj se tudi davek zviša — tega pa danes gotovo nihče ne želi!

Kakor se mora ob slabih letinah omejiti kmet v svojih izdatkih in si nakupiti le to, kar se neobhodno potrebuje, tako se mora omejiti v svojih izdatkih v času težkih gospodarskih pretresov tudi država. In ker se mora letos država omejiti glede stroškov, zato mislimo, da je od nas čisto pošteno, če povemo, naj ljudje (vsaj zaenkrat) ne pričakujejo izpolnitve prav vsake svoje želje in potrebe. Kar pa bo mogoče storiti z ozirom na razpoložljiva sredstva, to bo državna uprava prav gotovo storila. Ko pa bodo nastopili boljši časi, da bodo zaslužki ljudi in z njimi vred tudi davki višji, bo pa tudi javna uprava lahko storila več.

TISKOVINE
vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA GREGORČIČEVA št. 23
Tel. 25-52. Telegram: Tiskarna Merkur

Za producente mleka v ljubljanski okolici

V znani mlekarski zadevi ljubljanske okolice je vložil pri ministrstvu socialne politike in narodnega zdravja interpelacijo narodni poslanec g. Albin Koman.

Ljudje, ki so bolni na žolčnih, ledvičnih in kamnih v mehurju, ter oni, ki trpe na prekomerni tvoritvi sečne kisline in napadih protina, uravnavajo leno delovanje črevesa z uporabo naravne »Franz Josefove« vode. Može zdravniške prakse so se prepričali, da je »Franz Josefova« grenčica sigurno skrajno prizanesljivo delujoče salinično odvajalno sredstvo, tako, da jo priporočajo tudi pri trebušnih kilah, natrgani danki in hipertrofiji prostate. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Dopisi

Sv. Kereni v Slovenskih gorah. Tukajšnja kmetijska nadaljevalna šola je napravila ekskurzijo dne 12. t. m. na posestvo gosp. Janeza Šegula v Hlaponce. Njegov sin Franc Šegula je predaval v kmetijski nadaljevalni šoli predmet »Živinoreja« in je na omenjeni dan razkazal svoj predmet v praksi. — Prevzel je besedo g. Janez Šegula, ki je dolgoletni praktik, zato mu je bilo mogoče poudarjati o vsaki napaki gospodarstva. — Najprej o svinjereji — celo vrsto čisto plemenskih svinj (prašičev), med katerimi je bil en samec, ki je tehtal okoli 350 kg. Nadalje konjereja ter govedoreja, za katero je bilo največje zanimanje, enako tudi pravilno urejene hleve. Potem nas je peljal v drevesnico, predlagal o imenitnih sortah peškastega in koščičastega sadja. Nazadnje nas je poučeval o kletarstvu, predlagal o kakovosti vina, o sortah, pretakanju itd. Na vse zadnje smo bili učenci pogoščeni z obilno večerjo. Med tem so še bila razna predavanja in govori ter tudi gosp. voditelj France Vičar je dal zahvalno besedo.

Ihan. Našo revno občino je težki čas tembolj zagrabil, ker prevladujejo pri nas le prav mali kmetje. Slamninarstvo je nudilo oporo večini teh posestev. Čas, ko se je pozimi v vseh hišah pletlo kite in izdelovalo navadne slamnike, ni še daleč. Večina odraščanih je bila pa v tovarnah za slamnike doma in v tujini. Sedaj je pa večina brez dela. Vendar pa nismo popolnoma obupali in poizkušamo rešiti, kar se da. V nedeljo 17. t. m. je imel veterinarski svetnik gospod Rauter J. pri g. županu zelo zanimivo predavanje iz živinoreje, ki so mu sledili vsi z zanimanjem. Vsakdo je zvedel veliko, česar prej ni vedel. Z veterinarskim svetnikom je prišel sreski načelnik g. Voušek iz Kamnika. Navzoči poslušalci, katerih je bilo okoli 60, so pozdravili z veseljem gospoda sreskega načelnika, ki je žrtvoval edini prosti dan v tednu naši občini, ki leži na skrajnem koncu sreza, da nas vzpodbudi k skupnemu delu za napredek in da spozna naše težnje. Že takoj ob prihodu v naš srez je pokazal na naši sadjarski razstavi v Domžalah, kako pri sreju mu je dobrobit kmeta. Obema smo prav hvaležni in želimo le, da bi jih videli čimprej zopet v svoji sredi.

Smlednik. Ker med drugimi gospodarskimi granami postaja tudi sadjarstvo čedalje važnejši činitelj, ki naj nam pomaga do prepotrebnihih virov dohodkov, smo že pred leti ustanovili podružnico S. I. V. društva. Ta podružnica je v svojem okolišju že zgradila 3 moderne sušilnice in nabavila izvrstne sadne škropilnice ter raznih ostalih potrebščin za svoje člane. V nedeljo 31. januarja bo njen redni občni zbor, kateremu sledi važno predavanje o izgledih sadjereje v bodočnosti in razgovor o določitvi sort, katere naj se v bodoče v tukajšnji okolici vpeljejo. Vneti sadjarji pridite po prvi maši v šolo!

Sv. Jurij ob južni železnici. V Mastnako- vi gostilni se je vršil ustanovni občni zbor krajevne organizacije Jugoslovenske radikalno-kmetijske demokracije, ki je bil prav dobro obiskan. Občni zbor je otvoril župan g. Josip Čretnik, ki je v kratkih besedah orisal važnost nove organizacije. Pri volitvah je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik župan g. Josip Čretnik, podpredsednik g. Franjo Mastnak, tajnik g. France Hajnšek, blagajnik g. Franc Süßinger, odborniki: dr. Svetina Fran, Zagar Franc, inž. Petkovšek, Bolka Franc, Schescherko Emil, Leskošek Franc in Rataj Alojz, namestniki: Ferleš Rudolf, Trepanc Jože in Jug Alojz.

SARG

Ako se

majajo

večkrat vzrok je zobni kamen, prepreči to in vzemi

KALODONT

Proti zobnemu kamnu

Sargov kalodont je edina zobna krema, katera vsebuje učinkoviti dodatek proti zobnemu kamnu (Sulfuricinsolent po Dr. Bauman-Hobbs).

Sv. Barbara v Slov. gor. Tudi pri nas hudo občutimo gospodarsko krizo, vse si želi boljših časov; živimo sicer dobro, mesa še nismo nobeno leto toliko pojedli kot v pretečenem. Samo za denar je jako huda, vse se ozira v naše poslance, da nam priborijo boljših dni, da bomo lahko kaj prodali! — Naše gasilno društvo se pridno giba in prireja redne sestanke in vaje ter razne prireditve, iz katerih se zbira denar za novo motorko. — V letu 1931 je bilo pri nas 48 rojstev, umrlo je pa 28 oseb, v zakonska nebesa je stopilo 14 parov. — Tudi kmetijska podružnica dobro deluje, le žal, da vsled sedanje gospodarske krize nazaduje na članstvu. — V Zg. Koreni je umrl Fran Krajnc, posestnik, kateri je bil vedno duhovit šaljivec ter skrben gospodar. — Sedaj v zimski sezoni bomo morali tudi razširiti »Kmetijski list« od hiše do hiše, tudi za Kmetijsko matice smo se naročili. Naša agrarna zadruga in občinski kmetijski odbor v Koreni sta priborila agrarnim interesentom marsikateri tisočak, da je ostal v žepih naših najrevnejših kmetovalcev. — Agrarni interesenti iz Sv. Martina in Sp. Dupleta so kupili leta 1930 po 150 Din 1 m² zemlje, to je po 8700 Din oral in so si najeli posejilo, katero bodo težko plačali, sedaj pa so vložili tožbo proti veleposestniku, ker je zemlja mnogo cenejša po zakonu. Mi pa smo vedno stali v stikih z Zvezo Slovenskih agrarnih interesentov in se lahko smejimo, ter pustimo veleposestnika pri miru odkupiti pa bomo samo po zakonu zemljo. — V letošnjem predpustu bo malo gostij, je pač kriza, marsikatero dekle si bo mislilo: Prišla je pepelnica, ostala sem devica.

Dramlje. Na vsestransko željo se bode vršila v prostorih stare šole v dneh 31. januarja ter 1. in 2. februarja t. l. vinska razstava. Razstavljenih bo nad šestdeset vzorcev najboljših tukajšnjih vin. Razstavni lokal bo opremljen tudi z različnimi poučnimi slikami. Vsak interesent bo lahko poskusil pristno drameljsko vino. Tudi za topla in mrzla jedila po zmernih cenah bo preskrbljeno. Upamo, da poseti to razstavo, katera bo prva te vrste v Dramljah, mnogo kupcev. Vina je pri nas še mnogo neprodanega, in se priporoča zlasti gostilničarjem, da se razstave udeležijo v obilnem številu. Z ozirom na ugodno železniško zvezo in ker sta postaji Sv. Jurij in Ponikva v neposredni bližini, je pričakovati tudi oddaljenejših kupcev. Za polovično vožnjo je zaproseno.

Konjice. Čebelarstva podružnica za srez Konjice ima svoj redni občni zbor z običajnim sporedom v nedeljo 31. t. m. ob 9. uri v deški osnovni šoli v Konjicah. P. n. čebelarji posetijo lahko ob tej priliki vinsko razstavo in se udeležijo občnega zbora sadjarske in vrtnarske podružnice, ki bosta tudi tega dne v našem trgu.

V Ločah je pričel 24. t. m. 6-tedenski zimski kmetijski tečaj. Predavanja se vršijo ob praznikih, nedeljah in ob četrtkih v osnovni šoli. Razpravlja se o živinoreji, sadjereji, kmetijskem pravu, higijeni na deželi, živinozdravništvu in sličnem.

V Jedri nad Leskim V nedeljo dne 17. t. m. se je vršil ustanovni občni zbor Narodne srokovne zveze za delokrog Hudajama ob navz. čnosli 80 rudarjev. — Poročilo o pomenu organizacije je podal g. Kravos, centralni tajnik N. S. Z., o soločnem položaju rudarjev pa g. Miha Koren, predsednik N. S. Z. v Trbovljah. — Stvarnim izvajanjem govornikov so navzoči sledili z največjo pozornostjo. — Po poročilu govornikov se je sročasno zvolil sledeči odbor. Predsednik: Šantel Franc, Brezno, I. podpredsednik: Špende Ivan, Rečica, II. podpredsednik: Dornik Ferdo, Brezno, tajnik: Knez Drago, Sv. Jelder, blagajnik: Sluga Ludovik. V odbor so bili izvoljeni: Kapla Josip, Trnovo, Lapornik Rudolf, Sv. Jelder, Peklar Maks, Trnov rib, R. k. Matevž, Brune, Majdič Anton, Huda jame, Pažun Slavko, Sv. Jelder, Hribar Anton, Trnov hrib Stradar Robert, Brezno. Ob priliki občnega zbora je pristopilo 62 članov. — Ostali, ki žele biti člani, se naj javijo pri gori omenjenih funkcionarjih podružnice, kjer dobi vsak potrebna navodila.

Nekaj, kar mnogi ne vedo

Mnogo jih je, ki ne vedo, da računajo v Chikagu s tem, da bo obiskalo tamkajšnjo svetovno razstavo, ki jo bodo odprli leta 1933., vsaj 50 milijonov ljudi;

da je za snaženje srebrnih žlic, nožev in vilic voda, v kateri se je kuhl krompir, znatno boljša kakor milnica (žajfnica);

da dobiš, če pomnožiš število 2,071.723 s številom 5.363,222.357 število: 11,111.111.111.111.111.

Novice

V novoletno številko »Kmetkega lista« smo Vam priložili poštno položnico, katere se poslužite po možnosti takoj, ker se ta rada zgubi. — Naročnina »Kmetkemu listu« ostane kakor doslej Din 30.— za celo leto.

Domače vesti

URADNO OBVESTILO.

Trgovinski minister je potrdil naredbo bana Dravske banovine, po kateri se vzame koncesija tiskarni Misijonske družbe v Grobljah pri Domžalah.

Za ribarskega referenta naše banovine je imenovan kvalificirani ribarski strokovnjak g. inž. Ivan Jelačin.

Najstarejši človek Jugoslavije umrl. V selu Zmijanje je umrl najstarejši mož Jugoslavije, 128-letni Vaso Šurban. Bil je z 18 leti že hajduk ter je pobegnil v planine, borec se s Turki. Ko je bil 100 let star, so mu izpadli zobje in mu zrastle novi. Danes so pokojnika pokopali ob velikih udeležbi naroda.

S polenom po glavi. Jakob Salamun, viničarja sin od Sv. Bolfenka v Halozah je iz neznanega vzroka udaril s polenom po glavi Jusa Blaža, posestnikovega sina istotam stanujočega. Jus se je nekaj časa sam zdravil doma, ker pa mu je bilo vedno slabše, so ga prepeljali v ptujsko bolnico, kjer so zdravniki ugotovili, da ima počeno lobanjo. Stanje Jusa je brezupno.

Bogat ribji lov. Lepo vreme ob morju je povoljno vplivalo na ribolov. Na splitsko ribarnico je bilo dopremljenih nad dvajset kvintalov rib raznih vrst. V prvi polovici t. m. je bilo v Splitu prodanih 170 kvintalov, eksportiralo pa se je 60 kvintalov rib.

Splitska občina znižuje najemnine. Splitska občina, ki je po vojni, ko je nastalo pomatikanje stanovanj, zgradila 123 stanovanj, je počenši z novim letom, znižala najemščino za 15 odstotkov.

Zmrznjen na plošči ledu. Novosadski ribiči so v torek zjutraj uzrli na veliki plošči ledu plavati po Dunavu moško truplo. Skušali so se približati plošči, vendar se jim to ni posrečilo. Šele pri Petrovaradinu, kjer je Dunav znatno širši, so ribiči ledeno ploščo potegnili k obali. Neznanec je bil mrtev. Najbrže je nesrečnik padel v vodo in se skušal rešiti na ledeni plošči, na kateri je ponoči zmrznil.

V Dalmaciji cveto mandlji. V Dalmaciji imajo že par tednov solčno in toplo vreme, ki vpliva tudi na vegetacijo ob južnodalmatinski rivijeri. V raznih krajih so se razcveteli mandlji. Stari ljudje vidijo v tem znak, da bo proti koncu koledarske zime zavladaš še občuten mraz.

Neznan utopljenec v Savinji. Te dni so opazili v Savinji kraj vasi Jagoče blizu Laškega neznanega utopljenca. Vaščani so truplo potegnili na suho, nakar so javili zadevo oblasti. Utopljenec je star okrog 40 do 50 let, že precej osivelih las ter je nosil tudi kratke brke. Oblečen je bil v modre čajgaste hlače, rjav sviter, tak zimski suknjič in je imel na sebi belo srajco. Kakor je ugotovil zdravnik, je moral ležati v vodi okrog 8 dni. Prebivalstvo meni, da je neznanec najbrže postal žrtev povodnji, ki je bila tamkaj 8. in 9. t. m. Neznanca so pokopali na tamošnjem pokopališču.

V Carigradu je od srčne kapi umrl naš poslanik g. Lj. Nešić.

Umrla je. V ljubljanski javni bolnici je umrla na posledicah težke operacije gospa Helena Beničič, posestnica in trgovka iz Jevnice pri Kresnicah. Bila je pridna in vzorna žena ter dobra mati svojim številnim nedoraslim otročičem. Naj ji bo lahka domača gruda. Preostalim naše sožalje.

V objemu zaboden. V Splitu sta se sprla v neki gostilni delavca Ante Grospič in Bruno Turižan. Odšla sta iz gostilne in zunaj je Turižan objel Gospiča, obenem pa mu je zasadil nož v trebuh. Policija je Turižana aretirala.

Žrtev žganja. 70-letni Ivan Nemet v Križevcih je pomagal kmetu Franju Topoloviču kuhati žganje. Starec je ostal čez noč pri kotlu, gospodar pa je šel spat. Noč je dolga in Nemet se je bal, da ne bi zadremal, pa je počasi cukal žganje in se ga je pošteno nalezal. Zjutraj so ga našli pri kotlu mrtvega.

Živa starica zgorela. V vasi Začič blizu Sarajeva se je pripetila v ponedeljek težka nesreča. Nad 80 let stara Stana Gjerovič je živela v svoji hišici in vsako jutro je kuhala kavo sebi in domačim. Tudi v ponedeljek zjutraj je zakurila potem pa je še malo legla na posteljo. Ko je pa hotela kavo odstaviti, se je spotaknila in prevrnila lonec vrele kave na ognjišče. Pri tem se ji je vnela obleka in ker ni mogla vstati, niti klicati na pomoč, je živa zgorela. Domačih ni bilo doma in ko so prišli, so našli samo še strahovito obžgano starikino truplo.

Smrtna obsodba. V Sremski Mitrovici je bil obsojen v četrtek na smrt Rajko Lekarović, ki je lani v oktobru s svojim pajdašem Kičanom Uroševićem ubil svojega soseda Mičo Vičentiča. Urošević je bil obsojen na 20 let težke ječe.

Vse zaupnike, ki so prejeli od uprave Kmetkega lista pole za zbiranje naročnikov, prosimo tem potom, da iste po možnosti čimpreje vrnejo!

Uprava.

Žrtev viharja na morju. Kakor poročajo iz Tivta v Boki Kotorski, se je pretekli četrtek 19 letni mehanik Blagoje Milošević iz Tivta ponoči v čolnu vračal domov v Bijelo. Bilo je viharno vreme. Naslednjega dne so čoln našli v Kumborskem zalivu, v čolnu pa čevlje in suknjo. Ponoči so v Bijelu nekateri slišali klice na pomoč. Trupla ponesrečenega Miloševića še niso našli.

Požar v Trnju. Pretekli ponedeljek v zgodnjih urah je preplašil še speče prebivalce Trnja pri Brežicah glas gasilskih trompet. Gorel je z velikim plamenom hlev posestnika, po domače Vogleša. Gasilci niso mogli spričo velikega plamena storiti ničesar drugega, kakor da so obvarovali naslednje stavbe, ki se jih je ogenj že hotel prijeti. V plamenih so poginile tri kobile in dve kravi. Sumi se, da je ogenj podtaknil neki moški, ki je prenočeval v hlevu, a je zjutraj izginil neznanom.

Smrt pri kvartanju. V zagrebški kavarni »Zagrebu« na Zrinjevcu je sedel pri igralni mizi 70 letni trgovski zastopnik Adolf Oblat ter igral šnapsel. Naenkrat je zaječal in padel s stola. Zadel ga je kap. Policijska komisija, ki je kmalu na to prispela v kavarno, je ugotovila, da je nesrečni Oblat umrl vsled srčne kapi.

Neznan mrtvec v vlakcu. V osebnem vlakcu, ki je te dni zjutraj prispel v Sarajevo, je na postaji Alipašinem mostu nenadno umrl neznan potnik. Pri njem niso našli nikakih listin, iz katerih bi se mogla dognati identiteta mrtveca.

Požar mu je uničil vse premoženje. Merc Franc je imel v Zaklu na samotni majhno leseno kočo, poleg pa tudi gospodarsko poslopje, vse pod eno streho. V nedeljo zvečer, ko je bil že v postelji, je opazil, da je kočica v plamenih. Sam je že 73 let star in si ni mogel dosti pomagati. In ker je bila kočica lesena, je vse pogorelo do tal s premičninami vred. Merc je popolnoma obubožal. Požar je menda nastal po njegovi krivdi. Starček ne prenese dosti pijače in je bil tudi usodnega večera omamljen od vina. Pri krmljenju svinj si je menda prižgal vžigalice. In začelo je greti baš pri svinjakih.

Nasilen snubač. V Šaševu pri Virovitici se je te dni pripetil nenavaden dogodek. 26 letni posestnikov sin Ivan Bjondić je prišel k premožnemu kmetu Marku Nekiću ter zaprosil za roko njegove hčerke. Starši mlađega dekleta pa niso bili voljni, da bi Bjondiću dali hčerko za ženo. Prišlo je do prekanja in prepira, nakar je razburjeni snubač potegnil iz žepa nož in nevarno oklal Marka Nekiča in njegovo ženo. Oba ranjenca sta bila prepeljana v virovitiško bolnico, nevarnega snubača pa so prijeli.

Nezgoda. Franc Polc, poštni sel iz Dolenje vasi pri Kočevju, jo je mahal včeraj po opravkih v Rakitnico, na gladkih tleh mu je spodrsnilo in je tako nesrečno padel, da si je zlomil levo nogo. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnico.

Tudi Zagrebčani radi pijejo. Zagrebčani so popili lani okrog 155.000 hl alkoholnih pijač, približno 10.000 hl več, kakor predlanskim. Samo mesto je dobilo na trošarinah od alkoholnih in brezalkoholnih pijač 23.626.691 dinarjev.

Popravljen narava. Človeški duh obvladava tudi to, kar narava pokvari. Posebno velja to za nedostatke človeške kože in las, ki se dajo odstraniti z dobrimi sredstvi, kot so: Fellerjeva Elsa-pomada za zaščito kože in Fellerjeva Elsa-pomada za rast las (2 lončka brez daljših stroškov 40 Din), ter Fellerjeva Elsa-mila lepote in zdravja (5 kosov 52 Din franko). Naroča se pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 344, Savska banovina.

Starec zgorel v postelji. V vasi Pušine pri Virovitici je zgorel te dni v postelji 72 letni Jovo Dragaš. Starec je živel na kraju vasi sam, usodnega dne se je najbrže napil, legel s pipo v ustih v posteljo in zaspal. V spanju se mu je vžgala obleka, za njo pa še posteljina in tako je mož našel v postelji strašno smrt.

Drago plačana moč. Sin nekega gostilničarja v Ižakovcih je krepak fant in se tudi rad postavlja s svojo močjo. Pred dnevi je prišla večja družba v gostilno, pred katero je fant hotel tudi pokazati svojo moč. Stavil je z gosti, da mu nihče ne more upogniti desnice. Beseda je dala besedo in neki možakar se je spravil nad sključeno roko. Začel jo je zvijati in pritiskati tako dolgo, dokler ni zahreščala v kosteh. Z zlomljeno roko je fant moral v soboško bolnico.

Kmetijski nadaljevalni tečajji so se v zadnjem času otvorili po naslednjih solah: Bakovci, Puconci, Markovci, Krog, Stanjevci in Gederovci. Udeležba kmetijskih fantov je povsod častna. Tečaje vodijo učitelji z vso požrtvovalnostjo in ljubeznijo do napredka naše kmetijske mladine.

Svojega očeta je pretepel. 62-letni prevžitkar Fekonja Jožef v Okoslavcih se je nekaj sporekel s svojim sinom Antonom Fekonjo, posestnikom istotam, zaradi prevžitka. To je sina tako ujezilo, da je svojega starega očeta pretepel tako močno, da se je starček moral zateči v ptujsko bolnico na zdravljenje.

Otroci so našli mrtveca pod snegom. V okolici Banje Luke so otroci, ki so se sankali po snegu, našli na mrtveca. Policija je ugotovila, da je mrtvec blazni Vehaba Ballovič, ki je najbrže ob nedavnem snežnem viharju obtičal v snegu in zmrznil.

Knjige Kmetijske Matice so izšle. Vsi gg. poverjeniki, kakor tudi oni člani, ki so se prijavili neposredno pri upravi v Ljubljani, jih dobe najkasneje do konca tekočega tedna. Vsak član naj poravnava ob prejemu knjig nanj odpadli del poštnih stroškov, obenem pa naj svojemu poverjeniku plača članarino za prihodnje leto v znesku Din 20.—. — Ker je uprava tiskala nekoliko izvodov več, kakor je bilo priglašanih članov, lahko dobe izišle knjige še novi člani, ako se prijavijo najkasneje **do 15. februarja t. l.** in poravnajo članarino ter poštnino v znesku Din 27.—.

Vse one, ki so prejeli žepni Kmetijski koledar za leto 1932 v razprodajo, vljudno prosimo, da koledarje čimprej prodajo in denar za prodane izvode nakažejo Kmetijski tiskovni zadrugi v Ljubljani po položnici, ki je bila koledarjem priložena.

Vlom med odsotnostjo družine. Preteklo nedeljo se je vršilo na Stopnem pri Škocijanu vsakoletno žegnanje sv. Antona. Žegnanja se je udeležil tudi posestnik Janez Kocjan iz Podstopnega s svojo ženo in otroci. Zvečer so prišli domov in gospodar je takoj zapazil v hiši nered; po točnejšem ogledu je odkril, da so mu v njegovi odsotnosti neznani tatovi pokradli okrog 30 kilogramov svinjske masti in nad 50 litrov domače slivovke. Zadevo je javil orožnikom, ki pridno poizvedujejo za tatovi.

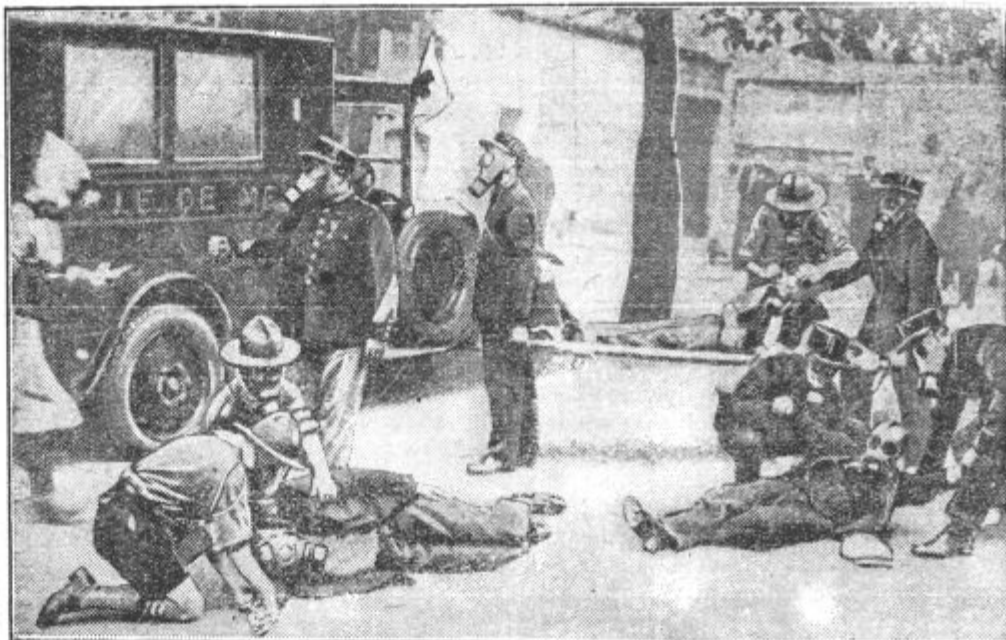
Zensko truplo brez glave so našli te dni na vaškem smetišču sela Ibra. Policija je odredila, naj truplo do nadaljnega ostane na najdišču, ker se je domnevalo, da gre za grozen zločin. Truplo je prišel pogledat tudi živovjin Marković, ki je po obleki spoznal v mrtvi ženi svojo mater, ki je pred nekaj dnevi brez sledu izginila od doma. Žena je bila že dalj časa slaboumna.

Tragična smrt dveh dečkov. V Platičevu pri Osijeku se je pripetila huda nesreča, ki je zahtevala življenje dveh dečkov. Na kanalu Vranja se je drsala vaška mladina. Nepričakovano se je vdrl tanki led in dva dečka sta izginila pod ledom. Ostali otroci so se razbežali. Domačini so prihitali na pomoč in razbijali led, a vsi napori so ostali brez uspeha.

Vesti iz sveta

Trockemu, nekdanjemu sodelavcu Lenina v dobi ruske revolucije, je sovjetski politični urad podaljšal izgon za nadaljnji dve leti. Baje ga bodo tudi obdolžili veleizdaje.

Po radiu so te dni prenašali eno izmed mnogih bitk med Kitajci in Japonci. V Evropi in Ameriki je torej svet lahko v nasla-

Vaje v obrambo proti strupenim plinom v Franciji.

njačih poslušal in se kratkočasil ob radijskih zvokih vojne in prelivanja krvi na Daljnem Vzhodu.

Nedeljski počitek v Italiji. Mussolini je izdal naredbo, da mora ob nedeljah vse delo v državnih, deželnih in občinskih uradih počivati in da morajo vsi uslužbenci imeti prosto.

Milijonarji kopnijo. Po računih ameriškega finančnega ministra Mellona se je število milijonarjev v Zedinjenih državah skrčilo v zadnjih dveh letih za 23.496 oseb. Američani štejejo med milijonarje vse one, ki izkazujejo letno najmanj 50.000 dolarjev prejemkov.

Oporoka ameriškega človekoljuba. Nedavno v Chicagu umrl Julij Rosenwald je zapustil, kakor je ugotovilo sodišče 20 milijonov dolarjev. Od te vsote je določil 11 milijonov za dobrotelne ustanove, ostanek pa se bo razdelil med njegovih pet otrok.

Ba'ra na Angleškem. Tomaž Ba'ra, češko-slovaški »kralj čevljev«, namerava v Londonu zgraditi ogromno tovarno, ki bo lahko dnevno izdelala 100.000 parov čevljev. Ti bi se izvažali zlasti v Indijo.

Ford kupuje lordsko palačo. Lord Harwood, zet angleškega kralja, je sklenil, da iz ozirov štedljivosti proda svojo londonsko palačo Chesterfield House. Za stvar je izvedel avtomobilski kralj Ford, ki je poveril svojega zastopnika v Angliji, naj si ogleda tako palačo.

Varšava — milijonsko mesto. Zadnje ljudsko štetje v Varšavi je pokazalo, da ima poljska prestolnica 1 milijon 172.000 prebivalcev. Od leta 1921. je prebivalstvo naraslo za 240.000 duš.

Brezposelnost v Angliji. Iz Londona poročajo, da se je število brezposelnih v prvih tednih meseca decembra znižalo za 77.000.

Zenske kadijo. Neka angleška statistika navaja, da je število angleških žensk, ki kadijo, danes enako številu moških kadilcev. V primeri s prejšnjimi časi je zaznamovati več porabe tobaka. Od 1914 je poraba tobaka narasla od 2-4 funtov na glavo na 3-7 funtov. Tudi poraba tobačnih kvalitet se je spremenila. Dočim je pred vojno prednjačil tobak za pipe s 70%, prevladuje dandanes cigaretni tobak, ki ga pokade na angleškem 79 odstotkov.

Revolucija v San Salvadorju. V San Salvadorju je izbruhnila revolucija, ki so jo uprizorili komunisti. Komunisti so zasedli šest mest ter jih izropali. Vladnim četam se je na posled posrečilo, da so jih pregnale. Amerika in Anglija sta odposlali na pomoč vojne ladje. Borba z uporniki je trajala več dni, na posled pa so se umaknili s težkimi izgubami in pobegnili v gorovje. Nad vso državo je proglašeno obsedno stanje.

Mlekarska vojna. Oregon v Zedinjenih državah je postal torišče ogorčene mlekarske vojne. Farmerji so sklenili, da ne bodo prodajali mleka po sedanjih cenah. Zračunali so, da ostane trgovcem in prekupčevalcem do 75% dobička, dočim preostane producentom samo 25%. Vsa pogajanja so ostala brezuspešna, ker so se trgovci trdovratno sklicevali na težke čase. Zato so zasedli kmečki mladeniči na konjih in s puškami vse ceste, ustavljajo avtomobile z mlekom, pretepaajo šoferje in zlivajo mleko v cestne jarke. Listi so zračunali, da je bilo na ta način uničeno nad 800.000 litrov mleka. V Portlandu in drugih velikih krajih je zmanjkalo mleka, in je zelo narasel konzum zgoščenega mleka v dozah.

Zaklad v leseni nogi. V newyorško hiralnico so že pred leti sprejeli ubožno staro, ki je imela leseno nogo. Sprejeli so jo brezplačno, ker je trdila, da nima nobenega premoženja in da ima samo to, kar ima na sebi. Popolnom slučajno so nedavno pri zdravniški preiskavi ugotovili, da je lesena noga votla. V tej votlini pa je starica imela celo premoženje — skoraj 4000 dolarjev. Po tem odkritju je morala poravnati vso oskrbovalnino in je le malo ostalo od njenega zaklada.

Vsak zaveden kmet je naročnik KMETIJSKE MATICE.

Demonstracije brezposelnih v Angliji.

Gospodarstvo

Ljutomerski vinogradniki o svojem položaju.

Vinogradniki ljutomerskih gor, zbrani dne 6. januarja 1932 na sestanku v Ljutomeru so po vsestranskem razmotrivanju gospodarskega položaja ugotovili sledeče:

Vinogradništvo, ki je zlasti v ljutomerskem srezu ena glavnih pridobitnih kmetijskih panog, se naha v krizi, kakor še nikoli prej. Za omiljenje te krize so dolžni pripomoči ne samo vsi vinogradniki brez izjeme, marveč tudi viničarji in javno upravni faktorji, ki so v to poklicani, kajti vsled stagnacije vinske trgovine in slabih cen vinskega pridelka so že mnogi vinogradniki primorani opuščati najnujnejša dela v svojih vinogradih.

Da se ublaži težka sedanja kriza vinogradništva, zahtevamo sledeče:

1. Izvoz vina v inozemstvo naj se pospešuje z vsemi močmi. Sklenejo naj se ugodne mednarodne trgovske pogodbe v svrhu izvoza naših vin. Premije je izplačevati tudi za količine izpod 50 hektolitrov.

2. Vsak uvoz vina v našo državo naj se čim bolj otežkoči.

3. Domači konzum vina je treba dvigniti s tem, da se dovolijo vinotoči pod vejo ne samo na licu pridelovanja, ampak tudi tam, kjer vinogradnik stalno stanuje.

Pri točenju vina pod vejo naj se dovolijo vinogradnikom v Dravski banovini iste ugodnosti, kot jih imajo vinogradniki na Hrvaškem, ker morejo točiti lasten pridelok 20 dni v letu popolnoma taks. prist. (Uradni list z dne 3. jan. 1928, člen 18, točka 17. pravilnice točarskega pravici).

Potom kletarskih nadzornikov naj se uvede najvišja meja viničarjev, ki so točijo samo zdrava in naravna vina (predvsem bela). Dobiček gostilničarjev naj ne bode nižji kot 25%, karor je dovoljeno po zakonu. Najvišja kontrola je tudi tukaj neobhodno potrebna.

5. Za vinograde, ki so it pasivni, naj se zemljorajna sorazmerno zniža.

6. Viničarska uredba, ki jo je sklenila Ljutomerska občina na svoji seji z dne 20. julija 1928 naj se tako popravi, da ne bo v škodo vinogradnikom in metoparov pred sodišči, kojih stroške je navadno plačal v 30 dni. Metoparji naj se samo strokovno usposobljene osebe, ki jih je kot take spoznala posebna komisija pri sreskem načelniku, kateri obdeležujejo sami. Metoparji naj se ne smejo močmi ono vinorodno površino za katero so bili najeti in koji so zmožni nuditi jamstva za svoje delo in morebitno škodo na vinogradnikovem posestvu. Samo jamstva zmožnim viničarjem pripadajo prejemki po viničarski uredbi. Vse ostale osebe, ki so zaposlene v vinogradništvu, naj se smatrajo kot najemniki, ali navadni vinogradniški delavci.

7. Za napravo vsakovrstnih likerjev in v lekarnah naj se rabi samo špirit, destilirani iz vina.

8. Prepove naj se prodaja zdravju škodljive očetne kisline in dovoli samo uporaba vinskega in sadnega kisa.

9. Pri prodaji zbirčnega vina in vina od trevžnikarjev naj plača državno trošarino kupec. Ljutomer, 6. januarja 1932.

Ogrska je začela dajati v zakup vse one erarčne obrate, ki se ne rentirajo zadostno. Prevezema jih zasebno podjetništvo.

Prisilno mletje domače pšenice v Angliji je vpeljal angleški poljedelski minister, posvetovavši se z zastopniki kmetov, mlinov, importerjev in žitnih trgovcev.

Izvoz žita iz Jugoslavije. Od 11. julija do 10. oktobra je bilo eksportiranih iz Jugoslavije 2.045.000 met. stotov žita ali ca 20.000 vagonov. V Češkoslovaško je šlo 1.557.000 stotov, v Holandijo 15.000, Francijo 110.000, Anglijo 111.000, Grčijo 70.000, Italijo 24 tisoč, Nemčijo 27.000, Rumunijo 20.000, Belgijo 9000, Svico 10 tisoč in v Avstrijo 2100 met. stotov. Vse te eksporte je izvršila Privil. d. d. za eksport agrarnih produktov.

Davkov pri davčni upravi v Mariboru je bilo plačanih v preteklem letu 44.506.816 dinarjev, vsak prebivalec je plačal 370-9 Din.

Konkurzov v Jugoslaviji je bilo v preteklem letu 534, poravnalnih postopanj izven konkurza 829; številki za Dravsko banovino sta 72 in 107.

Tujski promet v Švici pada; zlasti so v letošnji zimi zelo močno izostali Angleži in tudi Nemci. Nekateri hoteli ne priobčujejo več seznamov tujcev.

Uvoz semen. Kmetijska vzorna in kontrolna postaja na Topčideru je poslala oddelku za rastlinsko proizvodnjo kmetijskega ministrstva seznam decembra 1931 uvoženega semena kulturnih rastlin. Po tem seznamu je bilo uvoženo 27.420 kg graha, živinske repe 45.877 kg, sladkorne repe 20.000 kg, maka 5000 kg, ajde 50 tisoč kg, sočivja 4.970 kg in raznega gozdnega in drugega semena 4000 kilogramov.

Število brezposelnih v Italiji je bilo navedeno s koncem preteklega leta z 972.000, od katerih je dobivalo 238.000 podporo. V skupnem številu je 223.000 žensk. Največ brezposelnih šteje rudarstvo in cestna gradba z več kot 303.000 in tekstilna industrija s 128.000.

Nova najdišča zlata, izredno bogata, so odkrili v pokrajini Tanganjika (bivša Nemška Vzhodna Afrika).

Poziv k prijavi poizkusnih zemljišč za izvedbo primerjalnih gnojilnih poizkusov h krmni pesi.

Da se našim kmečkim gospodarjem pokažejo uspehi pravnega umetnega gnojenja pri eni najvažnejših krmnih rastlin in se obenem primerja gnojilni učinek apnenega dušika z gnojilnim učinkom čilskega solitra, izvesti namerava letos Kmetijska poskusna in kontrolna postaja v Ljubljani 150 štiriparcelnih primerjalnih gnojilnih poizkusov h krmni pesi. Vsak teh primerjalnih gnojilnih poizkusov bo meril 1200 m² in bo razdeljen na štiri parcele po 300 m².

Kmetovalce, ki imajo resno voljo in resnično veselje delati take primerjalne gnojilne poizkuse sebi in sosedom v pouk in zažavo ter imajo na vidnem kraju zemljišče, ki ga nameravajo obdelati letos s krmno peso, pozivamo, da prijavijo to zemljišče ustno ali pismeno do 15. februarja t. l. Kmetijski poskusni in kontrolni postaji v Ljubljani, Dunajska cesta 38. Uvaževali se bodo za sedaj le prijavniki iz bivše ljubljanske oblasti, čez katero se razteza teritorialna pristojnost postaje.

Če meri njiva, ki jo namerava dati prijavniki za gnojilni poizkus na razpolago, več kot je omenjeno gori, mora preostali del njive pognojiti s hlevskim gnojem. Tako dobi še eno parcelo za primerjanje hlevskega gnojenja z umetnim gnojenjem. V nobenem primeru pa se ne sme pognojiti s hlevskim gnojem ploskev njive v gornji izmeri (1200 m²), ki naj služi primerjalnemu poizkusu.

Potrebna umetna gnojila bo dala postaja brezplačno za poizkus na razpolago; delo in sadež (krmno peso) pa bo moral priskrbeti poizkusnik sam.

V šoli. »Koliko je 6 in 7, Janezek?«
»Vem, gospod učitelj, pa ne povem.«
»Zakaj pa ne?«
»Ker je to nesrečna številka.«

Obvestila

Kmetijski tečaj na Trati nad Škofjo Loko.

Na Trati nad Škofjo Loko se bo vršil od 3. februarja do 11. marca t. l. šesttedenski tečaj in sicer vsako sredo in petek od 2. do 6. popoldne v prostorih osnovne šole. Tečaj priredi sresko načelstvo po nalogu kraljevske banske uprave. Učni načrti so nabiti na občinskih deskah vseh vasi občin Trata, Poljane, Javorje in Oselica, ker je tečaj namenjen za vso gornjo Poljansko dolino. Otvoritev tečaja bo dne 3. februarja ob navzočnosti sreskega načelnika, sreskega kmetijskega referenta, celokupnega občinskega odbora in ostalih činiteljev. Poučevalo se bo kmetijsko spisje in računstvo, govedorejo, prašičerejo, perutninarstvo, ureditev hlevov in gnojišč, mlekarstvo, zdravstvo domačih živali, poljedelstvo, travništvo, sadjarstvo, glivične bolezni, gozdarstvo, obč. upravo z upravnimi zakoni, pogodbe, testamente, zemljiško knjigo, kataster, kmetijsko združništvo in knjigovodstvo in specialne kmetijske zakone. Ob sklepu tečaja se bo privedilo tudi zelo poučno filmsko predavanje o splošnem kmetijstvu. Predavalo bo sedem predavateljev. — Tečaj je velikega gospodarskega pomena za gornjo Poljansko dolino, katera je v kmetijsko organizatoričnem, kakor kakor tudi strokovnem pogledu v primeru z drugimi okolišmi sreza še zelo na slabem. Vas Trata je središče vse gornje doline in hribov. Oddaljenost naj kmetovalce nikakor ne zadržuje, temveč naj pridno in stalno obiskujejo tečaj od začetka do konca, ker le takj bodo imeli od tečaja polno korist.

Vinarska podružnica v Ljutomeru vabi na občni zbor, ki bo v torek, na Svečnico, 2. februarja 1932, ob 9. uri v meščanski šoli v Ljutomeru. Dnevni red: 1.) Poročilo predsednika, tajnika in blagajnika. 2.) Volitev odbora in delegatov. 3.) Slučajnosti. — Nato sledi predavanje sreskega kmetijskega referenta g. Znidariča o vinogradništvu. — Z ozirom na predavanje in vsled tega, ker je organizacija za vinogradnike nujno potrebna, vabimo, da se občnega zbora udeleže prav vsi vinogradniki in prijatelji vinogradništva.

Stare zavarovalne police v tujih valutah. Kakor smo pred tedni poročali, je finančni minister izdal odlok (št. 145.373 od 31. decembra 1931), po katerem se od 1. januarja t. l. ne morejo v naši državi izstavljati zavarovalne police v tuji valuti, temveč samo v dinarjih, ki jih pa tudi ni dovoljeno vezati na tuje valute ali na zlato v obliki valutne ali zlate klavzule. Z istim odlokom je bilo našim državljanom prepovedano sklepati zavarovanja pri zavarovalnicah, ki so v inozemstvu. Sicer so že prej obstojale slične prepovedi, toda brez kazenskih odredb, tako da je bilo mogoče vsako izigravanje. Novi odlok pa določa, da se kršitve kaznujejo po zakonu o kazenskih sankcijah, ki je bil izdan 8. oktobra 1931 za prestopke deviznega pravilnika (kazen do 300.000 Din). Sedaj predlaga beograjski »Trgovinski glasnik«, da se naj novi odlok še dopolni; zavarovalne police, ki so bile sklenjene v letih 1930. in 1931. in se glasijo na tujo valuto, odnosno na dinarje z zlato ali valutno klavzulo, naj se obvezno pretvorijo v dinarske police v smislu novega odloka.

Tuji denar.

Dati moramo za:

1 nemško marko	Din 13-45
1 angleški funt	Din 192-50
1 ameriški dolar	Din 56-40
1 francoski frank	Din 2-22
1 švicarski frank	Din 10-98
1 češko krono	Din 1-67
1 italijansko liro	Din 2-83

Novi predpisi o izdajanju ubožnih spričeval.

Na osnovi § 166. zakona o civilnem pravnem redu je minister za notranje zadeve v soglasju z ministrom za pravosodje in ministrom za finance predpisal uredbo o izdajanju in potrjevanju spričeval o imovinskem stanju. Na podlagi te uredbe potrjuje in izdaja spričevala o imovinskem stanju zaradi dosege ubožne pravice predsednik (župan) one občine, na katere področju prebiva stranka, ki namerava zaprositi za priznanje ubožne pravice. Občina kraja, kjer ima stranka, ki stalno prebiva v naši državi, le prehodno bivališče, ne more izdati spričevala o imovinskem stanju. Spričevala o imovinskem stanju se bodo izdajala brez plačil takse ter brez kakih drugih plačil na podlagi obrazca finančnega ministrstva. V vsakem spričevalu mora biti naveden predmet ali spor, zaradi katerega se spričevalo izda. Postopek pri izdaji spričevala mora biti tak, da je na eni strani gotovo, da se je oziralo na vse razmere, ki so merodajne za spričevala ter da so navedene točno in vestno, na drugi strani pa mora dobiti stranka spričevalo hitro in na enostaven način. Če predsednik občine (župan) ali organ, ki deluje pri izdaji spričevala o imovinskem stanju, navede kaj nepravilnega ali potrdi kot resnično nekaj, o čemer ve, da ne odgovarja resnici, se bo postopalo proti njemu po kazenskem zakoniku. Občina bo po najkrajši poti brez dopisovanja pribavila izjavo in podpis hišnega lastnika, pri katerem prosilec stanuje ter potrdilo davčne uprave o davku, če stranka to ni še sama preskrbela. Občina bo ugotovila, ali so navedbe točne ter jih bo po potrebi popravila. Spričevala se ne sme odreči zaradi tega, ker so podatki, ki jih je prosilec navedel v poročilu netočni ali nepopolni. Spričevalo, starejše od leta dni, se lahko uporabi samo tedaj, če je oblast, ki ga je izdala, potrdila pismeno v toku 6 mesecev, da niso nastale nobene spremembe. Če občina odreče spričevalo, sklepa o tem pristojna oblast. Inozemci morajo predložiti potrdilo o imovinskem stanju oblasti, ki je po zakonu dotične države za to pristojna.

81-letna žena — letalka.

V znamenitem ameriškem kopalšču Miami, kjer se zbira na zimo ves bogati ameriški svet, bodo v kratkem priredili velike letalske tekme. Teh tekem se bo udeležila tudi gospa Richardson. Da se ženske udeležujejo letalskih tekem, to ni nič novega; zanimivo pa je, da je gospa Richardson stara že 81 let, pa ima vse eno še toliko moči in poguma, da se upa sama ravnati letalo.

Arabska šola.

Blago za blago.

Dandanes je vedno težje pošiljati denar iz ene dežele v drugo, ker se vsaka država boji za svoje zlato. Zato poskušajo z izmenjavo blaga. Tako je neka ogrska tvrdka ponudila neki tkalnici na Angleškem, naj pošlje na Ogrsko določeno količino preje. Ogrji pa bodo poslali na Angleško dogovorjeno število prašičev.

Radio namesto šole.

Veliko ameriško mesto Chicago se nahaja že mesece in mesece v težki finančni krizi. Ljudje ne plačujejo nobenih občinskih doklad in tako so mestne blagajne popolnoma prazne, da tudi uradniki in učitelji ne dobivajo že 9 mesecev svojih plač. Šole so tudi zaprli, ker ni denarja za njihovo vzdrževanje. Da pa otroci le ne bi ostali brez vsakega pouka, so sklenili otroke dati poučevati po radio-govornikih. Ker pa nimajo vsi stariši radioaparator, bodo napravili posebne otroške skupine, tako da se bo po več revnih otrok zbiralo okoli enega aparata, kjer bodo poslušali uveljavljene besede.

Sejmi.

1. februarja: Murska Sobota, Jurklošter, Vojnik.
3. februarja: Krško, Žužemberk, Lukovica, Škofja Loka, Loški potok, Sv. Marjeta v Jarenini, Trbovlje, Št. Jakob pri Kalobju.
4. februarja: Črnomelj.
5. februarja: Borovnica, Sv. Peter pod Sv. Gor.
6. februarja: Gornji grad.

Koledar.

31. januarja, nedelja — Peter N.
 1. februarja, ponedeljek — Ignacij.
 2. februarja, torek — Svečnica.
 3. februarja, sredo — Blaž.
 4. februarja, četrtek — Veronika.
 5. februarja, petek — Agata.
 6. februarja, sobota — Doroteja.

Akcija za gnojilne poizkuse v letu 1932.

Društvo kmetijskih strokovnjakov za dravsko banovino je pokrenilo širšo akcijo za izvedbo poizkusov z umetnimi gnojili v letu 1932 v srezih Krško, Mežica, Logatec, Kranj in Ptuj. Poizkusi se bodo vršili po preizkušanih načrtih pri krompirju, krmki pesi in travnikih in sicer pri tistih kmetovalcih omenjenih srezov, ki so člani tega društva. Vsak poizkusnik bo prejel brezplačno 100 kg Nitrofoskala specialne sestave, točna navodila, načrt in zapisnik. Organizacijo te pomembne akcije vrši tajništvo društva kmetijskih strokovnjakov za dravsko banovino (Kranj), razdelitev gnojila in nadzorstvo nad poizkusi pa bodo vršili pristojni sreski kmetijski referentje. Krompir, krmka pesa in travniki so z ozirom na današnje stanje kmetijstva v banovini najpomembnejši sadeži. Zato je umna uporaba umetnih gnojil ravno pri teh kulturah danes odličnega pomena. Akciji je želeli obilo odziva in uspeha.

Raztreseni profesor.

Na nekem nemškem vseučilišču živi učen mož, profesor matematike. Nekega dne se je obrnil nanj njegov pomočnik s prošnjo za povišanje plače. Učeni profesor je upravičenost prošnje takoj priznal in se je sam potrudil do gospoda ministra, da izposluje zaproseno povišanje. Ministru je svojega pomočnika in njegovo pridnost in sposobnost hvalil, kolikor je le mogel. Gospod minister je bil vidno ganjen, pa je vprašal učenega profesorja:
 »Kako se pa piše vaš pomočnik?«
 »Tega pa res ne vem«, je odgovoril gospod profesor, »to moram vprašati svojo ženo, mogoče bo ta to vedela...«

Živinski sejmi

Ljubljanski živinski sejem (20. t. m.) Na živinski sejem v sredo je bilo prignanih 110 konj, 85 volov, 48 krav, 10 telet in 41 prašičkov; prodanih je bilo 12 konj, 26 volov, 19 krav, 8 telet in 20 prašičkov. Cene so ostale nespremenjene; za kg žive teže notirajo: voli I. 5 do 5.50, II. 4 do 4.50, III. 3 do 4, krave debele 4 do 4.50, krave klobasarice 2 do 3, teleta 6 do 7 Din.

Mariborski svinjski sejem. Na svinjski sejem 22. t. m. je bilo pripeljanih 95 svinj, prodanih pa je bilo 42 komadov. Cene so bile naslednje: mladi prašički, 7 do 9 tednov stari, 60 do 90 dinarjev, 3 do 4 mesece stari 150 do 200 Din, 5 do 7 mesecev stari 350 do 400 Din, 8 do 10 mesecev stari 450 do 500 Din, 1 leto stari 700 do 1100 Din za komad; kilogram žive teže 6 do 7 Din, mrtve teže 8.50 do 9.50 Din.

Ptujski živinski sejem dne 19. t. m. je bil slab; prignanih je bilo 152 krav, 45 telic, 84 volov, 16 bikov in 48 konj, skupaj 345 glav. Prodano je bilo 151 glav. Cene: krave 1.25 do 4, telice 3 do 5, voli 2.75 do 5.50, biki 2.50 do 4.25 Din za kilogram žive teže, konji 500 do 2500 Din. Cene so iste kakor pri zadnjem sejmu.

Ptujski svinjski sejem 20. t. m. Prignanih 134, prodanih 67. Cene: mastne 7 do 8, polmastne 5.50 do 6.50 Din za kg žive teže. Pri svinjah so cene nekoliko poskočile.

Durajski goveji sejem. Prignanih je bilo 2108 goved, iz Jugoslavije 150. Cene: voli najboljši 1.85 do 1.90, I. 1.50 do 1.75, II. 1.30 do 1.40, III. 0.85 do 1.20, krave I. 1.05 do 1.20, II. 0.82 do 1, biki 0.85 do 1.20, klavna živina 0.50 do 0.80. Tendanca je bila medla, cene so padle za 3 do 5 grošev (30 do 40 par).

Dunajski prašičji sejem. Na trg je bilo pripeljanih 9270 pršutarjev in 4535 špeharjev. Iz Jugoslavije 2642. Cene: špeharji najboljši 1.55, I. 1.48 do 1.52, II. 1.40 do 1.45, kmečki 1.45 do 1.52, najboljši 1.60, pršutarji 1.45 do 1.80, najboljši 1.85. Tendanca: Cene so se znižale za 5 do 10 grošev (40 do 80 par).

Jajca. Situacija na jajčnem tržišču je slej ko prej slaba, povpraševanje je minimalno, cene stalno nazadujejo, ker se že povsod pojavlja nova produkcija. Zaloge hladilnega blaga so skoro v celoti izčrpane. Ker so ponudbe iz severnih in severozapadnih držav vedno večje, se mora z nadaljnjim padcem cen s sigurnostjo računati. — Sv. Jurij ob juž. žel., dne 18. jan. 1932.

Moja lepota je brez napak,

nimam solnčnih peg, niti gub, nobenih mozoljev, ne zajedalcev, koža mojega lica, vratu in rok je sveža in mehka kot zamet, ne bojim se ni vetra, ni vlage, ne prahu in ne pare. Jaz vedno uporabljam po vseh pravilih medicinske kozmetike izdelano Fellerjevo kavkaško »Elsa«-pomado za zaščito lica in kože. Za lase pa uporabljam samo Fellerjevo močno »Elsa«-pomado za rast las, zato tudi nimam prhljaja in se ne bojim prezgodnje osivelosti, niti izpadanja las, moji lasje so bujni, prožni in močni.
 Po pošti se dobijo 2 lončka brez nadaljnjih stroškov, če se vnaprej pošlje 40 dinarjev na lekarnarja:
Eugen V. Feller, Stubica Donja,
Elsa-trg 344.
 (Savska banov.) Po povzetju 10 dinarjev več.

Hranilnica in posojilnica za Kandijo in okolico

registrirana zadruga
z neomejeno zavezo

Ustanovljena leta 1898

v Kandiji v lastni hiši

- Sprejema hranilne vloge od vsakogar, jih obrestuje najugodnejše, nudi popolno varnost, izplačuje točno -
Rentni davek plačuje sama iz svojega

Govori se

med našimi gospodarsko jasno mislečimi
kmetovalci, da se uporaba

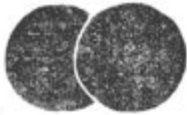
Nitrofoskala-Ruše

tudi v današnjih časih dobro izplača.
Zato bo v Vašo korist, če tudi VI gnojite
z Nitrofoskalom.

Pri gnojenju travnikov pa ne pozabite na:

apneni dušik

Naročila sprejemajo zadruga, kmetijske podružnice,
„EKONOM“ v Ljubljani
kakor tudi Tvoronica za dušik d. d. Ruše

EKONOM

Osrednja gospodarska zadruga v
Ljubljani Kolodvorska ulica št. 7.

Nudi po najnižjih cenah vse
vrste deželnih pridelkov, naj-
finejšo banaško in domačo
moko, koruzo, krmila, špe-
cerijsko blago in ostale v to-
stroko spadajoče predmete.

VELIKA ZALOGA
vseh vrst umetnih
gnojil, modre galice
ter najboljšega tr-
boveljskega in split-
skega portland ce-
menta.

Žima za modroce

najboljša in najcenejša
se dobi v tovarni žime

M. Masterl d. z o. z.
v Stražišču pri Kranju

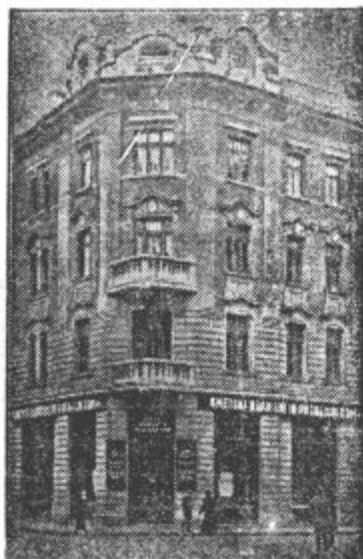
INKUBATORE

(valilnice) in ostalo
opremo za perutninar-
stvo nudi po najugod-
nejših pogojih
F. KADLEC, tvornica
inkubatorov Temerin.
Zastopstvo: „AGRAR“
k. d. Zagreb.

OGLASI v „Kmetsem listu“
imajo siguren
USPEH!

**Bogati
postanete,**
če imate veliko znan-
cev! „PERSSONS“,
Ljubljana, Poštni pre-
dal 307. — Znamki za
odgovor!

V vsako kmetko hišo Kmetijsko Matico!

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

Kmetijski hranilni in posojilni dom

Račun pošl. hranilnice št. 14.257

registr. zadruga z neomejeno zavezo

Brzojavni „KMETSKE DOM“

v LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica 1

Telefon št. 2847

VLOGE na knjižice in tekoči račun obrestuje po
5%, brez odpovedi, pri trimesečni odpovedi po
7%, brez odbitka davka na rente

Stanje vlog nad 30.000.000 dinarjev
Rezerva nad 700.000 dinarjev

Jamstvo za vloge prejšega večkratno vrednost vlog

Vložne knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino brez prekinjenja obrestovanja. — POSOJILA daje proti poročstvu, na
vknjižbo in proti zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tek. računu pod najugodnejšimi pogoji
BLAGAJNIŠKE URE: Ob delavnikih od 8—12½, in od 3—4½, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12½,

Podružnici v Kamniku, Glavni trg, in v Mariboru, Slomškov trg 3